

3. luokan mediaporras

TEEMA: Turvallisesti netissä

Täältä löydät ohjeet ja materiaalit 3. luokan mediaportaan toteutukseen. Lue ja sisäistä nämä ohjeet huolellisesti ja lataa kaikki materiaalit valmiiksi ennen oppitunteja.

Kokonaisuus on 2 x 45 minuuttia, eli siis yhteensä kahden oppitunnin pituinen, jotka kannattaa pitää peräkkäin. Näiden kahden oppitunnin aikana toteutetuille videoille kannattaa kuitenkin varata vielä yksi oppitunti videoiden katseluun.

Mikäli teillä on kysyttävää pajojen toteutuksiin liittyen, ottakaa yhteyttä Nuorisopalveluiden vastaavaan:

Niina Savilahti

[040 512 6348](tel:0405126348)

niina.savilahti@keuruu.fi

Materiaalit/välineet

- tietokone ja tykki + valkokangas videoiden katseluun
- kännyköitä tai tabletteja videoiden kuvaamiseen (mikäli näitä ei ole, katso **“tehtävä 1”** kohdasta vaihtoehtoinen tapa toteuttaa mediaportaan toiminnallinen osuus)

Valmistautuminen ennen oppitunteja

a) LATAA ja TULOSTA materiaalit, 1–2 kpl kutakin julistetta, riippuen siitä kuinka monta ryhmää muodostatte:

[YKSITYISYYS](#)

[WhatsApp Ryhmät](#)

[Turvallisuus](#)

[KUVIENJAKAMINEN](#)

b) Etsi näyttövalmiiksi koneellesi nämä kolme (3) videota:

[TURVALLISESTI NETISSÄ](#)

ja esimerkiksi tämä PikkuPinskun [vlogi](#) haukkujista (kohdasta 1.30 alkaa itse asia ja kestää noin kohtaan 4:05).

Tämä lyhytelokuva [groomingista](#). (Youtube: Pelastakaa Lapset Nettivihje – Grooming)

OHJEET OPETUSTUOKIOIHIN

Lämmittelyharjoitus

Opetustuokio 1 (n.45 min)

1. Tunti aloitetaan keskustelemalla ja kertaamalla:

- Mitä on opittu esimerkiksi äidinkielen tunnilla mediasta?
- Mihin kaikkeen oppilaat käyttävät eri medioita?
- Kertauksena (tarvittaessa) voidaan katsoa myös tämä video [Mitä on media?](#)

2. Seuraavaksi katsotaan tämä 3 minuutin video ”[Turvallisesti netissä](#)”

Pohditaan videota ja sen sanomaa:

- Miten oppilaat itse käyttävät eri medioita turvallisesti?
- Tuliko videolla jotain uutta asiaa?

3. Katsotaan tämä lyhytelokuva [groomingista](#).

Apukysymyksiä opettajalle:

- Millaisia ajatuksia oppilailla heräsi videosta?
- Tunnekasvatusta: Millaisia tunteita videoiden henkilöt kävivät läpi erilaisissa tilanteissa?
- Mitä olisitte itse tehneet näissä tilanteissa?

Tämän jälkeen opettaja käy lapsentasoisesti läpi groomingia.

Apukysymyksiä opettajalle:

- Millaisia sometilejä oppilailla on?
- Tuntevatko he kaikki ihmiset, joiden kanssa ovat vuorovaikutuksessa somessa (esim. peleissä)?
- Jos heillä on tuntemattomia kontakteja eri sometileillään, mistä he päättelevät, että nämä ihmiset ovat sitä mitä sanovat olevansa?
- Osaavatko oppilaat laittaa tilinsä yksityiseksi?
- Mitä tekisit itse tai neuvoisit kaveria tekemään, jos joku tuntematon lähestyy netissä? (mm. voi estää, lähteä keskustelusta ja mikäli tarve vaatii, säilyttää keskustelun todistusaineistoina, jonka näyttää turvalliselle aikuiselle).

Muistutetaan:

- Tuntemattomien keskustelukavereiden kohdalla ei voi koskaan olla varma, millainen tai minkä ikäinen ihminen ruudun toisella puolella on.
- Netissä on valitettavasti ihmisiä, jotka eivät halua toisille hyvää ja tällaiset ihmiset voivat netissä hakea keskusteluseuraa, kysellä tietoja ja valokuvia.
- Kuvia ja tietoja itsestä ei kannata koskaan lähettää tuntemattomille, etenkin sijaintietoja!
- Jos jokin asia mietityttää tai jossain tilanteessa tulee epämiellyttävä olo, kannattaa ehdottomasti puhua siitä aikuisille.

Opetustuokio 2 (n. 45 min)

4. Kysytään oppilailta:

- Onko vlogit tuttuja tai vloggaatteko itse?
- Suosikitubettaja?
- Millaisia sisältöjä seuraatte (tai itse tuotatte nettiin) ja miksi?

Näytetään lyhyt mielipide-vloggaus: <https://www.youtube.com/watch?v=QkmWmiftwuk> kohdasta 1.30 alkaa itse asia ja kestää noin kohtaan 4:05. (Jos luokassa on ollut esillä jotain muita aiheita tai vaikkapa innokkaita tubettajia, jotka haluaisivat jakaa omaa materiaaliaan, vaihtoehtoisesti tämän videon voi vaihtaa johonkin muuhun haluamaanne vlogiin)

5. Ryhmätehtävä

Jaetaan oppilaat pareihin tai pienryhmiin. Jaetaan ryhmille tulostetut materiaalikuvat pohdintojen tueksi:

- YKSITYISYYS
- KUVIEN JAKAMINEN
- WHATSAPP
- TURVALLISUUS

Näiden aiheiden pohjalta oppilaat tekevät 1–2 minuuttisen vlogin, jossa ottavat kantaa omiin aiheisiinsa ja jakavat ”kaverillisesti vinkkejä” miten olla turvallisesti netissä ja välttää groomaajat tai muut häiriköt. Voi myös muistella näkemäänsä videota ”turvallisesti netissä” ja miettiä mitä siinä ohjeistettiin.

VAIHTOEHTOINEN TOTEUTUSTAPA: Mikäli käytössänne ei ole kännyköitä tai tabletteja, tehtävän voi toteuttaa myös valmistelemalla suullisen esitelmän aiheesta ja esittämällä sen kukin vuorollaan luokan edessä.

Opetustuokio 3 (n. 45 min)

6. Katsotaan valmiit videot ja analysoidaan niiden tekemistä ja sisältöjä.

- Miltä videon tekeminen tuntui?
- Mikä oli mukavaa/hankalaa?
- Mitä opittiin?

KOTITEHTÄVÄ:

Harjoittele yhdessä vanhempien kanssa, miten omalla mobiililaitteella otetaan kuvakaappaus!

Ohjeet: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/11/29/digitreenit-4-nain-otat-kuvakaappauksen-laitteesi-naytosta>